

02/07 – V7

Nationaal Coördinator
Terrorismebestrijding en Veiligheid
Ministerie van Justitie en Veiligheid

Dep. Vertrouwelijk

Maatschappelijk Beeld en Uitvoeringstoets

Departementaal vertrouwelijk

NICTV

Dep. Vertrouwelijk

Maatschappelijk Beeld - Selectie signalen uit de samenleving (SCP)*

- Een aantal groepen in de samenleving blijkt harder te zijn geraakt door de coronacrisis dan andere groepen. De verschillen namen op diverse gebieden toe, zoals in arbeid, inkomen, scholing, eenzaamheid en welbevinden. De impact van de coronacrisis versterkt bovendien kwetsbaarheden die we als samenleving daarvoor al hadden en hebben gesignaleerd.
- Er is nog veel onduidelijk over de (langdurige) gevolgen van de coronacrisis.
- Er zijn veel zorgen over de gevolgen van de crisis voor jongeren en jongvolwassenen. Veel maatregelen grepen in op de kern van hun sociale leven, terwijl contacten met leeftijdsgenoten juist voor hen belangrijk zijn vanwege de ontwikkeling van hun identiteit. Bij hen zien we een afname in het psychisch welbevinden en een hoog percentage met enige tot sterke eenzaamheidsgevoelens. Langdurige eenzaamheid kan leiden tot psychische klachten.
- Jongeren zijn kwetsbaar vanwege hun kans op eenzaamheid en een grotere kans op werkloosheid. Dat laatste geldt ook voor laagopgeleiden en voor mensen van niet-westerse herkomst.
- Het sociaal vertrouwen is na een kleine opleving aan het begin van de coronacrisis, al in de zomer van 2020 iets gedaald en sindsdien stabiel en weer terug rond het niveau van voor de coronacrisis.
- Ook het politiek vertrouwen was hoog aan het begin van de crisis, maar is daarna sterk gedaald.
- Recente cijfers van de RIVM gedragsonderzoek laten zien dat het vertrouwen in de aanpak van de coronacrisis richting de zomer weer is toegenomen.
- De coronacrisis legt het vergrootglas op weeffouten in de economische en maatschappelijke instituties, bijvoorbeeld op de arbeidsmarkt en in het sociaal domein.
- Andere belangrijke maatschappelijke vraagstukken die bestonden vóór de pandemie zijn niet weg, bijvoorbeeld het klimaatvraagstuk en de houdbaarheid van formele en informele zorg in de toekomst.
- Herstelbeleid moet zo spoedig mogelijk en in onderlinge samenhang worden opgestart.
- De sociaal-maatschappelijke gevolgen van de crisis – zoals een lager psychisch welbevinden, eenzaamheidsgevoelens en opgelopen schulden – herstellen zich minder snel dan de besmettingscijfers. Het is belangrijk de ontwikkeling in sociaal-maatschappelijke effecten in het oog te houden.
- Daarnaast adviseert het SCP bij het (verder) openen van de samenleving, stapsgewijs de zeggenschap en verantwoordelijkheid over het leven weer meer te verleggen richting de samenleving en zo de balans terug te brengen in de rolverdeling tussen overheid, bedrijven en burgers.
- Hierbij zijn duidelijkheid, transparantie, consistentie, gelijke behandeling en representatie belangrijk in zowel besluitvorming en beleid als in de uitvoering. Veel burgers en bedrijven hebben laten zien dat zij bereidwillig en daadkrachtig zijn om oplossingen te bedenken en te organiseren voor maatschappelijke problemen. Geef ze het vertrouwen dat zij kunnen bijdragen aan het openen en herstellen van onze samenleving.

* Zie [SCP Dossier maatschappelijke effecten corona](#) ; [SCP adviesbrief Bouwstenen voor Sociaal Herstel](#) ; [Briefadvies Planbureaus Een doorstart voor de samenleving](#); <https://www.rivm.nl/gedragsonderzoek/maatregelen-welbevinden/welbevinden-en-leefstijl>;

Dep. Vertrouwelijk

Maatschappelijk beeld – Naleving (DD: 29 juni 2021)

Samengevat

Het aantal mogelijke contactmomenten blijft toenemen, waarschijnlijk als gevolg van de versoepelingen. De meest recente versoepelingen (26 juni) vallen nog buiten dit beeld. Draagvlak en naleving van de 1,5 meter maatregel komt steeds meer onder druk te staan.

Nieuw en noemenswaardig

- Een aantal Veiligheidsregio's geven aan dat mensen moeite lijken te hebben met het hanteren van de 1,5m afstand.
- Het zeswekelijkse RIVM gedragsonderzoek wijst uit dat er meer sociale activiteit is, waarbij afstand houden steeds lastiger wordt.
- Uit ditzelfde onderzoek blijkt dat er over het algemeen minder getest wordt en de quarantaineplicht minder wordt nageleefd dan andere maatregelen. Als testen en quarantaine na buitenlandse reizen laag blijven, kan dit een risico zijn voor de verspreiding van het virus en -varianten.
- Ook blijkt dat er meer zelftesten worden gebruikt: bij milde klachten wordt een zelftest gedaan, bij zwaardere klachten een GGD test. De meeste mensen hertesten bij de GGD na een positieve zelftest.
- Daarnaast blijkt dat het virus over het algemeen als minder dreigend wordt ervaren.
- Tot slot concludeert het RIVM dat het merendeel van de ouders zou kinderen tussen 12 en 18 jaar laten vaccineren. Dit komt overeen met wat jongeren zelf rapporteren. In het algemeen geldt dat vaccinatiebereidheid hoger is voor oudere kinderen.

Algemeen beeld

- Zowel het OV-gebruik als het personenverkeer op de hoofdwegen neemt toe. Het niveau van OV-gebruik ligt de afgelopen weken gemiddeld op 56%, het personenverkeer op de hoofdwegen ligt gemiddeld rond 86% t.o.v. 2019. Ook het totaal aantal verplaatsingen met de auto stijgt.
- Het is op dit moment nog te vroeg om de gevolgen van de bijstelling van het maatregelen pakket (26 juni) op de mobiliteit te zien.
- Het aantal mensen dat thuisblijft is relatief stabiel. Er zijn geen sterke toe- of afnamen in de bestemmingen (o.a. werk, onderwijs, horeca, winkelen en recreatie) van de verplaatsingen.
- Het grensverkeer via de weg neemt toe, met name van en naar Duitsland.
- Kijkend naar de verkeersintensiteit voor de grenspassages in z'n geheel. Kan er gesteld worden dat deze voor 2021 hoger is dan in 2020.
- Het aantal vluchten van Nederlandse luchthavens stijgt verder. Het niveau ligt in week 25 rond 52% (was 46%) ten opzichte van 2019.
- Het aantal passagiers dat via Schiphol reist stijgt ook, maar ligt tm mei op 18% van 2019.
- Uit gegevens over pintransacties blijkt dat het aantal betalingen met betrekking tot auto-gebruik (transacties bij tankstations en parkings) inmiddels rond 'normale niveaus' voor de

periode van het jaar liggen, bij transacties rond openbaar vervoer is deze stijging minder sterk. Dit komt overeen met beelden uit andere mobiliteitsgegevens.

- De flinke toename in de waarde van IDEAL betalingen neemt na invoering van stap 3 weer af; de waarde van offline betalingen neemt juist toe, dit lijken communicerende vaten.
- Pin betalingen in het buitenland stijgen gestaag en liggen rond 50% van 'normaal' (2018/19) voor de periode van het jaar. De recente toename is mogelijk het gevolg van versoepelingen van de reisadviezen.
- Het aantal pinbetalingen in restaurants en cafés is na stap 3 gestabiliseerd, de gemiddelde transactie waarde is toegenomen, mogelijk omdat er weer gedieneerd kan worden.
- De politie rapporteert geen Coronagerelateerde excessen op de veilige afstandsnorm.

Drukte in de binnensteden

- Het aantal parkeertransacties en de passantentellingen in binnensteden schommelen, duidelijk is wel dat deze niveaus hoger zijn dan in dezelfde periode in hoger 2020.
- Aantal pin-transacties in *food* en *non-food* retail stijgen naar een paar procent onder 'normaal' (2018/19) voor de periode van het jaar.
- Het aantal transacties voor restaurants en cafés stijgt naar 25% onder normaal.
- De uitgaven in de diensten sector blijven stijgen. Dit geldt ook voor de recreatiesector. Het aantal transacties in de cultuursector blijft daarentegen achter.

Inspecties

Nederlandse Voedsel en Waren Autoriteit

- Tot en met week 25 is 64% van de gemeentes benaderd voor controles, bij 56% van de 352 gemeentes hebben inmiddels terrascontroles plaatsgevonden.
- 28 van de 225 benaderde gemeenten (9%) hebben aangegeven geen gebruik te willen maken van de controles door NVWA.
- 56% van de gecontroleerde buitenterassen voldoet aan alle geldende regels, dit is een daling t.o.v. week 24 (61%)

Inspectie SZW

- De daling in het aantal ontvangen corona gerelateerde klachten en signalen zet door. Voor de 3e week op rij heeft ISZW minder dan 50 corona klachten en signalen ontvangen.

Gedragsonderzoeken van de Corona GedragsUnit

- Uit het drie wekelijkse dashboard onderzoek van blijkt dat het draagvlak van bijna alle maatregelen afneemt, maar in procentpunten gaat het niet om grote dalingen (wel zijn deze statistisch significant).
- Uit de RIVM-kennisupdate blijkt dat zelftesten nieuwe redenen om te testen introduceren, bijvoorbeeld: mensen gebruiken een zelftest bij lichte klachten en gaan naar de GGD met zwaardere klachten.

Bron: NCTV

Hoofdpijnen Sociaal Maatschappelijke en Economische Reflectie Trojka op maatregelen

Hoofdboodschap: De versoepelingen van de afgelopen tijd geven de samenleving en economie meer lucht.

- Het loslaten van de 1,5 meter norm leidt tot aanvullende sociaalmaatschappelijke en economische baten. Weeg daarom de baten van het loslaten van de 1,5 meter norm af tegen het epidemiologisch risico. Het is wenselijk dat volgend jaar volledig regulier onderwijs mogelijk is, vanwege de structurele maatschappelijke en economische impact.
- Fysiek onderwijs kan alleen optimaal plaatsvinden als de 1,5m norm wordt losgelaten
 - Loslaten van de 1,5m norm zorgt dat onderwijsinstellingen weer volledig les kunnen geven. Op dit moment moet in delen van het onderwijs (MBO en HO) nog steeds 1,5 meter afstand worden gehouden. Hierdoor moeten docenten soms lesgeven in twee lokalen tegelijk, moeten scholen een verkort lesrooster hanteren of kunnen klassen maar voor de helft worden gevuld.
 - Leerprestaties blijven achter als volledig fysiek onderwijs niet mogelijk is, wat het toekomstige verdienvermogen van Nederland aantast. Daarnaast kunnen beperkte contacturen leiden tot vroegtijdige schoolverlating; hetgeen leidt tot blijvende gevolgen voor leerlingen en de economie.
 - Het welbevinden van leerlingen, studenten en leraren staat daarnaast onder druk. Onderwijsinstellingen zijn belangrijke ontmoetingsplaatsen voor studenten en leerlingen en vervullen zo een belangrijke sociale functie.
 - Nu grote delen van de samenleving volledig geopend zijn, ligt het voor de hand om ook het onderwijs in staat te stellen volledig open te gaan.
- Positieve epidemiologische ontwikkelingen en verminderde naleving leiden tot afnemende baten van de 1,5m norm
 - Met een snel oplopende vaccinatiegraad en het toenemend aantal mensen met doorgemaakte infectie zullen de voordelen van de 1,5m norm verder afnemen.
 - Een (nog) verdere afname van de naleving van de 1,5m norm is aannemelijk: uit onderzoek van het RIVM blijkt dat veel mensen verwachten het ná vaccinatie minder nauw te zullen nemen met de maatregelen. Daarmee nemen de baten van het vasthouden aan deze norm vermoedelijk steeds verder af.
- Zoals eerder aangegeven neemt het loslaten van de 1,5m norm, wanneer de epidemiologische situatie hier ruimte voor biedt, een belangrijke belemmering weg voor ondernemers om op volle kracht te kunnen ondernemen. Ook verhoogt dit het welbevinden en stelt het mensen in staat om hun levens in te richten zoals zij dat willen.
- Loslaten van de 1,5m norm zorgt dat alle beschikbare ruimte weer optimaal kan worden gebruikt. Op dit moment is dat niet mogelijk, omdat bezoekersnormen en capaciteitsbeperkingen nodig zijn om overal 1,5m afstand te kunnen houden. Voor veel sectoren beperkt dit de mogelijkheid om rendabel te kunnen ondernemen.
- Uit onderzoek van de Rabobank blijkt dat 11% van de Nederlandse economie niet (goed) op meer dan anderhalve meter afstand van anderen kan plaatsvinden. Het gaat dan vooral om de horeca, zorg, cultuursector en overige dienstverlening.
- Loslaten van de 1,5m norm verhoogt welbevinden, omdat het innig contact met naasten en grotere bijeenkomsten met familie of vrienden weer mogelijk maakt. Daarnaast stelt het mensen in staat om belangrijke gebeurtenissen, zoals huwelijken of begrafenissen, in te richten zoals zij dat willen.
- Als de 1,5 m norm wordt afgeschaft is de inzet van toegangsbewijzen of mondkapjes niet meer nodig. Daarmee nemen we een aantal drempels weg voor mensen om dingen te gaan ondernemen.

Dep. Vertrouwelijk

Hoofdpijnen Uitvoeringstoets

Dep. Vertrouwelijk

Hoofdlijnen Uitvoeringstoets: Uitvoering en Handhaving Rijk

Essentie

- Het loslaten van de 1,5m norm en combinatie met de genoemde opties, betekent dat er feitelijk geen enkele strafrechtbepaling meer geldt.
- Daarmee komt een einde aan de bevoegdheid van de overheid om gedrag van mensen in het publieke domein af te dwingen.
- Als alternatief blijft daarmee alleen het fysiek (on)mogelijk maken van bepaalde gedragingen over (sluiting / afzetten / crowdmanagement).

Handhaving

- Maatregelen, nu en in de toekomst, zijn allereerst gebaseerd op een medisch noodzaak, gevolgd door maatschappelijk draagvlak en handhaafbaarheid.
- Als maatregelen geen medische noodzaak kennen, maar toch bestaan, zal dit (een negatief) effect hebben op draagvlak, naleving en daarmee handhaafbaarheid.
- Het onnodig in stand houden van maatregelen levert in de handhaving problemen op met mogelijke confrontaties.
- Het nu al aankondigen dat de 1,5m maatregel in augustus wordt losgelaten, schept echter verwachtingen. De ervaring leert dat burgers hun gedrag vooruitlopend op de versoepel-datum al aanpassen. Hiermee dient rekening te worden gehouden en zal in de handhaving vanwege onbegrip bij de burgers tot problemen (kunnen) leiden.
- Strafrechtelijk wordt alleen nog op excessen opgetreden. Bestuursrechtelijk is het voor gemeentelijke handhavers ondoenlijk om overal toezicht te houden of te handhaven, omdat ook door sectoren zelf en masse regels (on)bewust overtreden worden.
- Zichtbare crowd management en (onafhankelijke private of bestuurlijke) handhaving van maatregelen die nog wel gelden is wel van belang. Risico is dat als m.n. geen invulling wordt gegeven aan crowd management of correcte toegangscontroles, dit tot excessen leidt waarop forse politie-inzet nodig is om te begrenzen.

Capaciteit

- Politie en hulpdiensten hebben een forse extra inzet gepleegd waarop hersteltijd nodig is, zodat verlof opgenomen kan worden en tijd besteed kan worden aan noodzakelijke opleidingen, trainingen en (her)certificeringen.
- Ten aanzien van evenementen, is het daarom noodzakelijk dat organisatoren, sectoren en branches, meer dan voorheen, eigen openbare orde en veiligheidsmaatregelen nemen. Dit kan gekoppeld worden aan de vergunningsvoorwaarden.
- In afstemming met het bevoegd gezag zijn scherpe afwegingen nodig over een terughoudende inzet van politie en hulpdiensten bij evenementen. De beperkte beschikbare capaciteit kan leiden tot negatieve advisering op het aangevraagde evenement.

6

Meerdaagse evenementen

- Voor het hertesten tijdens meerdaagse evenementen is het voor de politie van belang dat de verantwoordelijkheid voor de inrichting en ordentelijk verloop ervan bij de organisatie ligt. Onrustige situaties en openbare ordeverstoringen rond het hertesten moeten voorkomen worden.

Herinvoering maatregelen

- Vooruitlopend op het najaar met mogelijke nieuwe oplevingen, lijkt het wenselijk om vooraf een (medische)norm te bepalen voor de noodzaak tot nieuwe maatregelen en hierover vroegtijdig te communiceren. Dit zal de acceptatie en naleving van eventuele nieuwe maatregelen mogelijk positief beïnvloeden.

**Bron: Nationale Politie,
OM en Boa's (rijk)**

Dep. Vertrouwelijk

Hoofdpijnen Uitvoeringstoets: Uitvoering en Handhaving Lokaal

Algemeen

- In de handhavingspraktijk zien we dat als maatregelen eenmaal zijn afgeschaft ze moeilijker weer opnieuw te implementeren zijn. Dat geldt waarschijnlijk sterk voor de 1,5 meter-maatregel.
- Mede daarom is het in de communicatie van belang helder te zijn en duidelijk te maken dat een eventuele herinvoering nodig is als er een opleving plaatsvindt. Noem het bijvoorbeeld 'tijdelijke opschorting 1,5 meter maatregel'.
- Aandacht moet er zijn voor de mensen die uit angst voor het virus nog niet mee durven draaien in een samenleving waarin alle maatregelen zijn afgeschaft. Het zal gaan om een klein percentage maar er is een mogelijkheid van een parallelle samenleving. Neem dit bijvoorbeeld mee in de publieksvoorlichting.
- Polarisatie in de samenleving tussen met name mensen die om niet-medische redenen geen vaccinatie hebben gehad en de mensen die dat wel hebben is een risico. Mogelijk kan dit, bijvoorbeeld bij een opleving van het virus, tot conflicten leiden tussen deze twee groepen. Bijvoorbeeld tussen ouderen en jongeren, mensen met een migratieachtergrond, mensen in streng religieuze gebieden.
- We stellen voor om als VNG, VB en Rijk in gesprek te gaan over waar er wel of niet lokaal opgeschaald kan en moet worden, welke signaalwaarden daarvoor gelden en wat daarin de gewenste aanpak is.

Loslaten van 1,5 meter

- Zie opmerking hierboven: maak duidelijk dat deze maatregel snel kan terugkeren indien de situatie daarom vraagt.

Het gebruik van toegangsbewijzen vervalt

- Een logische stap als de 1,5 meter wordt losgelaten, maar bij grote evenementen zou dit nog steeds een optie moeten zijn, vooral met oog op eventuele oplevingen van het virus (en vergunningsverlening waar een lange doorlooptijd voor staat).

Verplichting om te placenten vervalt

- Blijft het registreren van bezoekers wel een verplichting of vervalt dat daarmee ook?

Bezoekersnormen en deel algemene voorwaarden voor openstelling (1,5 meter, scheiden stromen) voor locaties en evenementen vervallen

- Maak duidelijk wat de nog wel geldende algemene voorwaarden zijn. Laat hierin geen verschil bestaan tussen sectoren maar trek alles gelijk.

Thuiswerkadvis vervalt

- Dit kan mogelijk leiden tot maatschappelijke onrust, indien werkgevers gaan verplichten weer naar kantoor te komen. Er blijven mensen die bang zijn voor het virus en dus nog niet gebruik willen maken van het OV of op minder dan 1,5 meter van collega's (of klanten, etc.) te zijn. Maak in de communicatie duidelijk dat hier ruimte voor moet zijn.

Dep. Vertrouwelijk

Hoofdpijnen Uitvoeringstoets: Juridisch (VR)

Algemeen

- Met het loslaten van de anderhalve meter wordt de Twm slapend. Zorg dat de Twm wel 'in de lucht blijft' dus verleng tijd, zodat zo nodig snel kan worden opgeschaald.
- Het loslaten van de anderhalve meter vereist goede communicatie. Maak de kanttekening dat er mogelijk nog een opleving kan zijn en er (nieuwe) maatregelen noodzakelijk zijn. Ook lokaal/regionaal.
- Vraag aandacht voor het rekening houden met elkaar. Niet iedereen zal na het loslaten van de anderhalve meter het 'oude normaal' willen of kunnen omarmen (afstand houden, handen schudden).
- Kijk ook naar de omringende landen en blijf in de pas lopen met andere landen om kans op corona-vrijheid-toerisme te verkleinen. In vakantieperiode extra risico op corona-vrijheid-toerisme.

Overwegingen ten aanzien van handhaving loslaten anderhalve meter

- Zet de stap van het loslaten van de anderhalve meter zorgvuldig. Het is vanuit oogpunt van handhaving onwenselijk om deze norm twee weken later weer in te voeren (geen jojo-effect).
- Essentiële functies moeten voor iedereen veilig zijn en blijven.
- Maak duidelijk welke ruimte bedrijven, ondernemers, instellingen of vervoerders hebben om wel maatregelen voor te schrijven. Denk aan mondkapjes en placering.
- Houd rekening met voorijleffecten van dit besluit. Vanaf het moment van de persconferentie zal het hek van de dam zijn. Handhaving van een regel die wordt afgeschaft zal meteen erg moeilijk worden.
- Aandacht voor:
 - Mogelijke spanningen tussen gevaccineerden en niet-gevaccineerden;
 - Jeugd die nog niet wordt gevaccineerd en zich niet kan onttrekken aan situaties waarin de anderhalve meter niet kan worden aan gehouden (scholen, sport, winkels);
 - Situatie op de werkvloer. Met niet-gevaccineerden of anderen die wel afstand willen houden;
 - Gebieden en gemeenschappen waar vaccinatiegraad en -bereidheid laag is maar mensen wel langdurig dicht op elkaar werken of verblijven. Kan druk op de zorg geven bij grote clusters;
 - Sociale en psychische effecten van kwetsbaren die door het loslaten van de anderhalve meter (maar aanwezigheid virus) voor isolement kiezen.

Overwegingen ten aanzien van handhaving meerdaagse evenementen

- Vooraf: regeling voor meerdaagse evenementen lijkt vooral een medische afweging. Welk risico is er als je asymptomatisch test? Dat geldt ook voor het loslaten van de norm van 25.000 bezoekers. Wat is het besmettingsgevaar van het bijeenbrengen van zoveel personen? Aan de hand daarvan zou je voor een van de opties moeten kiezen. Dit type evenementen komt ook niet veel voor.
- Optie waarbij hertesten via SON op locatie plaatsvindt met toegangscontrole: bij deze optie is het risico het kleinst. En het is ook eerlijkste optie ten opzichte van andere evenementen en horeca. Uitvoeringstechnisch is dit echter wel lastig. Hoe richt je een testlocatie voor meer dan 25000 bezoekers in en hoe zorg je voor voldoende capaciteit, ook bij het wachten? Tot slot zijn er vraagtekens bij SON. Kunnen zij dit aan? Organisator misschien ook de mogelijkheid geven hier zelf in te voorzien?
- Optie waarbij bezoekers vrijwillig zelf hertesten zonder toegangscontrole: bij deze optie raak je de controle kwijt. Dat is vragen om misbruik. Bereidheid hertesten zal ook niet groot zijn. De vraag is dan hoeveel risico je medisch gezien kunt nemen.
- Tussenoptie waarbij tot 16/8 optie 2 wordt toegepast en daarna afhankelijk van besluit 1,5m: deze optie is lastig uit te leggen. Er gelden dan minder strenge eisen terwijl de 1,5 m nog geldt dan eventueel na 16 augustus. Dan moet je eigenlijk vrijwel zeker weten dat je 1,5m los gaat laten in het kader van naleving en handhaafbaarheid. Van streng naar minder streng is makkelijker dan andersom.

Overwegingen ten aanzien van handhaving horeca

- Pas de regeling voor het werken met en zonder toegangstesten aan. Nu kan er alleen per dag worden gewisseld, maar dat is erg beperkend. Overweeg de regeling zo aan te passen dat toegangstesten een begin- en eindtijd kent met een locatie die bij de start en het eind leeg is.

Bron: VNG en VR's

Dep. Vertrouwelijk

Hoofdpijnen Uitvoeringstoets: Inspecties

Inspectie ISZW

- Vragen om een duidelijke keuze, duidelijke communicatie daarover en duidelijkheid en eenduidigheid over handhaving van resterende maatregelen.
- Voorzien rond het vervallen van thuiswerkdadvies meldingen rond het niet thuis mogen werken (of aanverwante corona-onderwerpen) als ze weer naar kantoor moeten.

Thuiswerken bij klachten

- Werknemers zijn niet verplicht om aan te geven aan de werkgever wat er in hun medisch dossier staat. Inspecteurs mogen ook niet vragen naar de medische gegevens van werknemers.
- Iemand die "klachten" heeft, hoeft geen klachten te hebben die corona-gerelateerd zijn. Hoe beoordeelt de werkgever (en/of inspecteur) of een werknemer terecht op de arbeidsplaats is of niet?
- Dit was in de afgelopen periode ook al lastig te beoordelen, maar nu heb je nog de 1,5 meter-afstand-regel die je kan inzetten om mogelijke besmetting te voorkomen. Maar als dit komt te vervallen, wat dan?
- Het is aan de werkgever om in zijn RI&E de risico's te beoordelen en indien noodzakelijk maatregelen te treffen, maar "het thuis blijven bij klachten" zal een lastig punt blijven.

Communicatie

- Aandacht voor dat als in een bedrijf zich bijzondere situaties voordoen, die tot een verhoogd risico op besmetting leiden (denk aan koelcellen en (andere) ruimtes, die slecht geventileerd kunnen worden), het bedrijf dan in de risico inventarisatie en – evaluatie (RI&E) deze risico's moeten benoemen en maatregelen beschrijven.

IGJ

Verder heropenen van samenleving, zeker daar waar vaccinatiegraad hoog is, is een goede zaak.

- Wel vraagt de voorbereidingstijd aandacht voor zorginstellingen en bedrijven werkzaam in/voor de zorg.
- Er zijn aanzienlijke beperkingen in de zorg door de 1,5m verplichting (bv vervoer, dagbesteding, dagactiviteiten). Het kost tijd om deze weer allemaal op te starten tot normaal volume.
- Instellingen en bedrijven in deze sectoren moeten afdoende voorbereidingstijd hebben om weer aan verwachtingen van patiënten, familie en burgers te kunnen voldoen. Anders geeft

dit onnodige onrust in een sector die erg onder druk heeft gestaan en ook komende periode zal staan.

- Dit voorzien we met name in de gehandicaptensector en de sector verpleging en verzorging.

NVWA

- Momenteel sommige eigenschappen van het virus nog onvoldoende bekend. Er is o.a. onduidelijkheid na het beschikbare eerdere (Duitse) onderzoek ten aanzien van covidverspreiding koele/natte ruimten. Wat doet het virus qua verspreiding in koele/natte ruimtes is één zo'n aspect. RIVM komt niet eerder dan dit najaar met de resultaten van het uitgezette onderzoek hierover. Wat zegt dat over de veiligheid van het werk in die typen ruimtes? Dit raakt primair het belang voor alle medewerkers die werkzaam zijn in dat type ruimten. Bij de opheffing van de anderhalve meter terwijl het covid virus nog rondwaart, zal dit in ieder geval een vraag zijn waar ook NVWA- en KDS-medewerkers die in slachthuizen, koelhuizen, uitsnijderijen komen, uitsluitel over zullen willen. Hoe weten wij in het belang van NVWA- en KDS-medewerkers dat de anderhalve meter in die omgeving niet meer nodig is?
- De NVWA heeft al in 2020 geanalyseerd welke handelingen binnen 1.5mtr plaatsvinden. Op basis daarvan zijn maatregelen genomen. Veelal betrof dat het dragen van PBM's maar ook andere maatregelen zoals spatschermen en sturen op gedrag (wegstappen/ back-to-back). Het loslaten van de 1.5mtr norm is begrijpelijk. Punt is wel dat de NVWA-inspecteurs voor hun werk continu verschillende groepen mensen ontmoeten bij hun inspectiewerk. Hun (veiligheids)belang sluit aan op het algemene belang dat de vaccinatiegraad hoog is en er zo min mogelijk massieve groepen van niet-gevacceerde mensen zijn.

Bron: NVWA, I-SZW en IGJ

Hoofdpijnen Uitvoeringstoets: Gedrag

Vraag

- In hoeverre ligt het in de lijn der verwachting dat dat vroege besluitvorming (komende week) van invloed zal zijn op de mate waarin de 1,5m maatregel komende periode tot het weegmoment (13 augustus) nog aangehouden zal worden.

Context

- De besluitvorming voor het eventueel loslaten van de 1,5 meter medio augustus is op 6 juli, waarna er op 13 augustus nog een weegmoment zal plaats vinden.

Kernboodschap

- Assumptie: het aanhouden van de 1.5 meter is vanuit epidemiologisch perspectief belangrijk om de resterende maatregelen sneller op te kunnen heffen en lokale uitbraken te voorkomen.
 - De ruime meerderheid van mensen staat nog achter de 1.5 meter maatregel, maar naleving wordt lastiger en neemt af (o.a. a.g.v. toename in drukte). Ook het draagvlak hiervoor neemt – net als voor veel andere maatregelen – af, maar de meerderheid staat er in principe nog wel achter.
- Het vroeg aankondigen van afschaffen van maatregelen kan ertoe leiden dat nog meer mensen de 1,5 meter afstand vervroegd loslaten in alle situaties/ settings.

Aandachtspunten voor communicatie

- Leg beleidsproces uit: Op 13 augustus besluit over 1,5 meter maatregel. Besluitvorming wordt nu al voorbereid, zodat deze effectief geïmplementeerd kan worden als de cijfers dit toestaan. Maak duidelijke welke criteria hiervoor gehanteerd worden.
- Leg de context uit: grote groepen zijn nog onvoldoende gevaccineerd, veel mensen gaan reizen, en er is de delta variant. Daadwerkelijke situatie in augustus nu nog niet duidelijk.
- Belang volledige vaccinatie benadrukken: Communiceer dat afschaffen van de 1.5m maatregel bij het stevig doorzetten van vaccinatie-programma (1e en 2e prikken) dichterbij komt,
- Belang naleving benadrukken: leg uit dat het moment van het loslaten van de 1.5 meter maatregel juist sneller bereikt wordt als we nu de maatregelen nog goed blijven naleven: van de 1.5 meter bij bezoek en op werk, tot deels thuiswerken en thuisblijven en testen bij klachten en na risico-reis buitenland.

Aandachtspunten voor komende periode

- Blijf zichtbaar communiceren, ook in de zomerperiode, op zoveel mogelijk plaatsen waar mensen samen komen. Alertheid blijft belangrijk.

- Ondersteun mensen en branches in het zo makkelijk mogelijk maken om 1,5 afstand te houden
- Roep bijv. supermarkteigenaren op om oa vakkenvullers wel de hesjes met '1,5m afstand' aan te laten houden zolang de 1,5m maatregel nog van kracht is, zodat er tijdens het winkelen zichtbare reminders aanwezig blijven om afstand te houden.
- Benadruk het belang van het onder controle houden van de verspreiding van het virus, ook richting het najaar en benoem de eigen verantwoordelijkheid die mensen hierin hebben bij het naleven van de geldende maatregelen.
- Benoem dat er perspectief is op het loslaten van de 1,5 meter maatregel, maar dat verdere versoepelingen/ maatregelen afhankelijk blijven van de epidemiologische ontwikkelingen
- Benadruk het belang van vaccineren, met name voor groepen/ wijken met een lage vaccinatiegraad en leg uit waarom voorlopig ook gevaccineerden 1,5m afstand moeten houden.
- Voorkom verdere/ verminder polarisatie van het maatschappelijke debat over naleven van de maatregelen/ vaccineren (bv. door de verschillen in onderliggende angsten en zorgen te adresseren).

Hertesten meerdaagse evenementen

- Naleving van testen: a) hoogst als het verplicht is (controle aan de poort) en makkelijk wordt gemaakt (testen snel en nabij, aan de poort, of zelf testen uitgedeeld); b) lager als men alleen wordt gevraagd tot zelftesten en zelftest worden uitgedeeld; c) laagst als men alleen wordt gevraagd tot zelftesten en zelftesten niet worden uitgedeeld.
- Controle op zelftest zit enige onzekerheid in: is die zelftest echt van die persoon?
- Communicatie: benadruk het belang van hertesten bij opnieuw toegang om elkaar te beschermen en dit soort festivals in de toekomst open te houden.

Dep. Vertrouwelijk

Hoofdlijnen Uitvoeringstoets: NKC (I)

Opiniebeeld (meting 1-4 juli 2021)

- Vier op de tien Nederlanders vinden de aangekondigde versoepelingen van 18 juni precies goed. Ruim een derde vindt het te snel gaan, terwijl ruim twee op de tien het juist te langzaam vinden gaan.
- Redenen dat mensen het te snel vinden gaan, zijn dat er nieuwe varianten van het virus in opkomst zijn en dat vakantiereizen en evenementen (daarom) een groot risico zijn. Zeker nu nog niet iedereen gevaccineerd is. Oftewel, men is bang voor een volgende besmettingsgolf.
- De mensen die aangeven dat ze het te langzaam vinden gaan, zijn klaar met de regels, denken dat de maatregelen niet helpen of zien corona niet als bedreiging.
- Opvallend is dat mensen die niet gevaccineerd zijn, vaker vinden dat de versoepelingen te langzaam gaan. Andersom vinden gevaccineerden vaker dat de versoepelingen te snel gaan. Dit hangt waarschijnlijk samen met de verschillen tussen leeftijdsgroepen: 50-plussers vinden vaker dat de versoepelingen te snel gaan dan 50-minners.
- Op de stelling dat de Rijksoverheid te snel gaat met de versoepelingen, reageren vier op de tien Nederlanders met (helemaal) eens. In de week voor de persconferentie waren dit er nog twee op de tien.
- Aan alle respondenten is gevraagd wanneer de 1,5-meterregel volgens hen kan worden losgelaten. Veel vinden dat (bijna) iedereen gevaccineerd moet zijn en het aantal besmettingen laag, zeker nu er virusvarianten in opkomst zijn. Daartegenover staat een deel dat vindt dat het nu al kan. Enkel noemen ook specifieke situaties, zoals bij familieaangelegenheden, in de buitenlucht of in de supermarkt.
- Dezelfde vraag is ook voorgelegd met een aantal antwoordcategorieën. Daar zien we een vergelijkbaar beeld: vier op de tien Nederlanders vinden dat de 1,5-metermaatregel losgelaten kan worden wanneer de vaccinatiegraad hoog genoeg is, en een derde vindt dat dit kan wanneer het aantal besmettingen heel laag is. Bijna een vijfde geeft aan dat dit zo snel mogelijk moet gebeuren.

Algemeen

- Een deel van de samenleving heeft al afscheid genomen van de anderhalve meter, maar een ander deel van de samenleving maakt zich nog grote zorgen en is bevreemd dat de versoepelingen te snel gaan.
- Nu de anderhalve meter na toegangstesten niet meer verplicht is heeft dat al geleid tot nieuwsberichten van brandhaarden op plekken waar de anderhalve meter niet verplicht is. Dat zal mogelijk niet minder worden als ook meerdaagse evenementen straks zijn toegestaan. Dat heeft impact op het draagvlak voor het loslaten van de anderhalve meter.
- Maar we kunnen constateren dat twee van de drie ankerpunten van het coronabeleid (kwetsbaren beschermen en belastbaarheid zorg bewaken) bij een hoge vaccinatiegraad bereikt zijn. Het zal lastig zijn om het draagvlak voor de resterende maatregelen in stand

te houden.

Tegelijkertijd zien we dat de onzekerheid over de effecten van de deltavariant toeneemt. In andere landen leidt dat inmiddels al tot extra aanvullende maatregelen. Het derde ankerpunt (zicht hebben op het virus) blijft dan ook onverminderd relevant.

- Nadat deze stap genomen is blijft campagnematige communicatie over de resterende maatregelen (de hygiëne maatregelen en testen en thuisblijven bij klachten) onverminderd relevant.

Reflectie over vroege moment van besluitvorming

- Door nu (in het openbaar) te starten met de voorbereiding van de besluitvorming medio augustus geeft het kabinet het signaal af dat het vertrouwen heeft dat we de crisis na de zomer achter ons kunnen laten. Maar het risico is dat de naleving van de resterende maatregelen verder afneemt. Bovendien kunnen vaccintwijfelaars een motivatie zien om zich niet te laten vaccineren.
- Er is al aangekondigd dat het kabinet medio augustus een besluit neemt of en wanneer deze stap gezet kan worden. Gezien de onzekerheid over de deltavariant adviseren we wel het proces rondom besluitvorming duidelijk te benoemen maar nog geen uitspraak te doen over de waarschijnlijkheid dat deze stap medio augustus gezet kan worden.
- Het epidemiologische beeld medio augustus zal bepalend zijn of er op dat moment voldoende maatschappelijk draagvlak is om de anderhalve meter los te laten. Bij toenemend aantal besmettingen zullen de zorgen in de samenleving ook weer toenemen. Ook daarom is het goed om de communicatie te benadrukken dat medio augustus een eerste weegmoment is of het besluit wel of niet genomen kan worden.

Loslaten 1,5m

- De anderhalvemetermaatregel is de centrale maatregel van het coronabeleid. Als deze maatregel wordt ingetrokken, dan wordt dat gezien als een de facto afkondiging van het einde van de coronacrisis.
- Als deze maatregel vervolgens in het najaar weer opnieuw moet worden genomen, dan zal dat leiden tot weerstand en verminderd draagvlak. Laat dus de anderhalve meter dus alleen los als de verwachting is dat het voor langere tijd niet meer nodig is.
- Een deel van de samenleving zal veel moeite hebben met het intrekken van deze regel (zeker als het korte termijnperspectief nog onzeker is) en dat leidt tot mogelijk minder deelname aan het maatschappelijke verkeer en risico op vereenzaming.
- Als besloten wordt tot intrekken van de regel is het raadzaam om daarvoor in de plaats een oproep te doen om elkaar de ruimte te geven, niet te dringen, etc. Aanvullende campagnematige communicatie is noodzakelijk.

Bron NKC

Dep. Vertrouwelijk

Hoofdpijnen Uitvoeringstoets: NKC (II)

Vervallen gebruik coronatoegangsbewijzen

- Met de verwachte hoge vaccinatiegraad medio augustus zal dat slechts voor een beperkte groep impact hebben.
- Het moment kan wel worden gebruikt om te benadrukken over het belang van zelftesten na bezoek evenementen en andere plekken waar grote groepen mensen dicht op elkaar zitten.

Vervallen overige maatregelen

- Dit vloeit logischerwijs voort uit het intrekken van de anderhalvemeterregel. Dit is uitlegbaar en heeft geen consequenties voor draagvlak.

Niet vervallen registratieplicht en gezondheidscheck

- Vanuit de betrokken sectoren zal gewezen worden op de administratieve last en regeldruk die hiermee samenhangt.

Niet vervallen hygiënemaatregelen en testen en thuisblijven bij klachten

- De hygiënemaatregelen en de regel dat je bij klachten thuis moet blijven en moet testen zullen voldoende draagvlak blijven houden. Dit is ook uitlegbaar met het oog op zoveel mogelijk afremmen van de verspreiding en het zicht houden op het virus.
- Wel zien we dat naleving hoger kan. Hier zal dus blijvend campagnematig aandacht aan gegeven moeten worden.

Tussentijds testen bij meerdaagse evenementen

- Uit communicatieonderzoek weten we dat de testbereidheid onder mensen die denken geen risico te hebben gelopen laag is, zeker onder 35-minners.
- Onzekerheid over de deltavariant komt steeds vaker terug in het nieuws. Ook brandhaarden na EK en in de discotheek in Enschede zijn nu in het nieuws. Een voorzichtige stap (dus een teststraat en controle bij her-entree) is beter uitlegbaar en zal kunnen rekenen op meer draagvlak dan een vrijblijvende stap (stimuleren zelftesten).

Teststraat en controle bij her-entree

- Dit is uitlegbaar en in de samenleving zal hiervoor draagvlak zijn, maar met name onder de bezoekers van evenementen zal het draagvlak van deze variant laag zijn.
- Een eventuele brandhaard op een evenement is snel in beeld. Het zal tot berichtgeving in de media leiden en vraagt de nodige inzet en communicatie achteraf richting de bezoekers.

Vrijwillige zelftesten

- De kans is groot dat naleving hiervan laag is. Het risico is immers dat je moet besluiten een evenement te verlaten.
- De impact van extra communicatie-inzet om mensen te stimuleren voor zelftesten tijdens een evenement zal maar beperkt zijn. Daarvoor is er tijdens een gemiddeld evenement te veel concurrerende communicatie (over het evenement en van sponsors).
- In de periode dat de anderhalvemetermaatregel van kracht is, is dit alternatief niet goed uitlegbaar.
- De eerste twee doelen van het coronabeleid lijken bereikt te zijn, het derde doel (zicht houden op het virus) is echter nog steeds zeer relevant. Vanuit dit punt is de optie 'vrijwillig zelftesten' niet uitlegbaar.

Eerst vrijwillig testen, daarna eventueel opschalen naar teststraten en verplichte controle bij her-entree (als na de eerste weging medio augustus de 1,5m blijft)

- Dit is niet goed uitlegbaar. Als voor medio augustus een vrijwillige zelftest volstaat, dan is een verplichting na medio augustus niet uit te leggen.

Dep. Vertrouwelijk

Omgevingstoets buitenland

Datum: 05-07-2021

Dep. Vertrouwelijk

Maatregelen BEL/FRA/DUI/VK /DK/POR/ZWE	NL	BEL	FRA	DUI	VK	DK
Algemeen	Op 26-6 is stap 4 uit het openingsplan in werking getreden.	Op 27-6 is de tweede stap uit het zomerplan in werking getreden. Veel versoepelingen vergelijkbaar met NL, ook thuiswerken is niet langer verplicht. 16 juli zal er besluitvorming plaatsvinden over de volgende stap, waaronder afschalen mondkapjesplicht.	- Per 30 juni zijn nieuwe versoepelingen in werking getreden. - Einde avondklok - Einde maximaal aantal bezoekers, daar waar de situatie het toelaat, voor publieke gelegenheden, behoud sanitaire regels en afstand	- Per 30-6 loopt de noodknop af. Versoepelingen gaan dan per deelstaat. - In praktijk zijn de meeste deelstaten al begonnen met het doorvoeren van versoepelingen. - Sinds 8/5 versoepelingen voor herstelde personen en volledig gevaccineerden - Voor de meeste locaties is een FFP-2 masker nog steeds verplicht.	Door de Indiase variant/ Delta variant worden de versoepelingen voorzien op 21 juni uitgesteld tot 19 juli.	Versoepelingen per 21-4. Met een negatieve test of vaccinatie kan men een Coronapaspoort krijgen. Dit paspoort geeft toegang tot allerlei zaken.
Incidentie ** & Vaccinatiegraad# *Het VK levert alleen een 7 dagen incidentie. **De waardes zijn van het ECDC afkomstig en zijn van week 23 en 24 # ECDC gegevens van week 25	- Vaccinatiegraad: 70,4% 1 dosis; 42% volledig gevaccineerd - Incidentie: 58,67 per 100.000 inwoners per 14 dagen	- Vaccinatiegraad: 75,8% 1 dosis; 42% volledig gevaccineerd - Incidentie: 46,02 per 100.000 inwoners per 14 dagen	- Vaccinatiegraad: 63,6% 1 dosis; 37,5% volledig gevaccineerd - Incidentie: 43,61 per 100.000 inwoners per 14 dagen	- Vaccinatiegraad: 64,2% 1 dosis; 42,3% volledig gevaccineerd - Incidentie: 13,72 per 100.000 inwoners per 14 dagen	- Vaccinatiegraad: 86% 1 dosis; 63,8% volledig gevaccineerd - Incidentie: 214,4 per 100.000 inwoners per 7 dagen - Door de Indiase variant is er een stijging in de incidentie	- Vaccinatiegraad: 68,0% 1 dosis; 39,9% volledig gevaccineerd - Incidentie: 51,23 per 100.000 inwoners per 14 dagen
Avondklok	Geen	Geen	Vervalt per 30-6.	Op dit moment geen. In de praktijk zal dit per deelstaat doorgevoerd kunnen worden.	Geen	Geen
Onderwijs	KO, PO & VO open. MBO open met afstandsregels. HBO&WO open met zelftesten	PO volledig open, VO en HO gedeeltelijk open	KO open. PO/VO/HO deels open	Open; mogelijk plaatselijk nog restricties.	PO/KO/VO open	Open; regionale verschillen
Winkels & Horeca	Horeca: Open van 06:00-22:00 uur. Max. 50 personen binnen. Max. 4 personen of een huishouden aan een tafel	Per 27/6: Horeca: - Maximaal 8 personen per tafel. Tafels mogen met 1 ander huishouden gedeeld worden - Open tot 01:00 - Banketten en Recepties kennen geen maximaal aantal aanwezige personen meer.	Winkels en binnenmarkten: 1 klant per 4 vierkante meter. Horeca: - Enkel geplaatst - Binnen: 50% van de capaciteit - Terrassen: open met 6 per tafel	Horeca en detailhandel open, er zijn verschillen per deelstaat	Open. Binnen moeten mensen zitten en bij verplaatsingen een mondkapje dragen.	Open, inclusief terrassen. Horeca binnen alleen toegankelijk met Coronapaspoort(negatieve test of vaccinatie)

Dep. Vertrouwelijk

Vervolg	NL	BEL	FRA	DUI	VK	DK
Niet-medische contact-beroepen	Open	Open (m.u.v. sekswerkers)	Open	Open, mogelijk zijn er regionale verschillen in de voorwaarden.	Gesloten m.u.v.. kappers en nagelsalons	Open
Recreatieve instellingen & evenementen	- Nachtclubs mogen open met toegangstesten. - Voor doorganglocaties geldt de norm van 1 bezoeker per 5 vierkante meter. - Per 30-6 evenementen weer mogelijk onder voorwaarden.	Evenementen: - Binnen: 2000 personen met een verhoging naar 4000 met gebruik van een COVID Safe Ticket. - Buiten: 2500 personen met hygiëne regels. Bij het exclusieve gebruik van een COVID Safe Ticket 5000 - Nachtclubs zijn gesloten - Markten, jaarmarkten en kermissen mogen open. Bij meer dan 5000 bezoekers er een eenrichtingsplan met afzonderlijke in- en uitgang zijn. In juli en augustus zijn mondmaskers verplicht.	- Per 30/06: - Mogelijkheid deelname evenementen met meer dan 1000 personen, binnen en buiten, (sanitaire pas) - Maximaal toegestaan publiek bij evenementen aangepast aan lokale situatie - Heropening discotheken wordt besproken	- Culturele instellingen kunnen met inachtneming van de lokale maatregelen open. - Evenementen kunnen kleinschalig en regionaal doorgang vinden. Over grote evenementen is nog niet besloten. - Onder voorwaarden mogen in sommige deelstaten ook nachtclubs open.	- Open onder voorwaarden (afstand, mondkapjes etc.). Evenementen binnen en buiten zijn ook weer toegestaan. - Nachtclubs zouden eventueel per 21-6 open gaan.	Open met Coronapaspoort m.u.v. de nachtclubs.
Kleurcode volgens Buitenlandse zaken	NVT	Geel	Geel(Corsica is groen)	Groen	Oranje	Geel
Reisadvies	Geen generiek reisadvies. Er is een reisadvies per land.	Reizen is mogelijk, maar wordt afgeraden. Bij terugkeer moet men mogelijk in quarantaine. Aan de hand van een passagier locatie formulier (PLF), wordt besloten of iemand in quarantaine moet.	Geen generiek reisadvies. Er is een reisadvies per land. Bij terugkeer uit zogenoemde oranje en rode landen moet men in quarantaine	Geen generiek reisadvies, maar reisadvies per land. Bij terugkeer en inreis gelden strenge quarantaine regels voor mensen zonder herstel- of vaccinatiebewijs. Door de oprukkende Delta-variant, wordt bovendien bezien of terugkerende vakantiegangers mogelijk in quarantaine moeten, ongeacht de vaccinatiestatus of herstel van een infectie.	Het wordt ontraden om op vakantie te gaan. Mensen die uit rode landen komen, mogen het VK alleen in als ze ook de nationaliteit van het VK hebben. Bij terugkeer uit een oranje land moet men verplicht 10 dagen in quarantaine (mogelijk in een hotel op eigen kosten).	Geen generiek reisadvies, maar reisadvies per land. Bij terugkeer moet men zich laten testen en in quarantaine. Bij terugkomst uit zogenoemde oranje en rode landen moet men in quarantaine.
1,5* meter maatregel	Op 13 augustus is besluitvorming voorzien over de 1,5m.	Het bewaren van 1,5m afstand wordt nog steeds aanbevolen, wijzigingen niet voorzien.	Het bewaren van 1,5m afstand wordt nog steeds aanbevolen, wijzigingen niet voorzien.	Afstandsgebod zolang er sprake is van een landelijke epidemische situatie, betreft een dringend advies. Op dit moment heeft de bondsregering nog niet vastgesteld dat er een einde is gekomen aan de landelijke	Er loopt reeds enkele maanden een "Social Distancing review" (link voor ToR). Rapportage is herhaaldelijk uitgesteld. Afhankelijk van die uitkomst worden maatregelen afgeschaald	Wordt nog steeds aanbevolen om waar mogelijk 2 meter, maar altijd ten minste 1 meter afstand te houden. Hier wordt in mindere mate op gehandhaafd.

1,5 meter maatregel

Nederland	In de MCC van 13 augustus wordt bepaald of de veilige afstandsnorm per 16 augustus opgeheven kan worden.	Italië	In Italië geldt een social distancing van 1 meter. In de witte zones wordt men nog altijd geacht de social distancing in acht te nemen. Er wordt politiek wel gesproken over het loslaten van de 1m maatregelen, maar hiervoor zijn nog geen definitieve plannen.
België	Het bewaren van 1,5m afstand wordt nog steeds aanbevolen, wijzigingen niet voorzien.	Luxemburg	Per 13/6 geldt de afstandsregel (2 meter i.p.v. 1,5) niet meer voor groepen ≤ 10 personen. Per 13/6 wordt tevens het covid certificaat (nationale voorloper op DCC) ingevoerd. Voor groepen van 10 tot 150 personen zijn er geen restricties meer (geen afstand, geen maskers) indien iedereen in de groep een covid certificaat heeft.
Frankrijk	Het bewaren van 1,5m afstand wordt nog steeds aanbevolen, wijzigingen niet voorzien.	Oostenrijk	In Oostenrijk geldt een 2-meter-afstandsregel, m.u.v. In Wenen geldt sinds 12 juni een 1-meter-afstandsregel. In het OV is deze afstandsregel sinds april 2020 landelijk opgeheven. Op terrassen e.a. wordt de 1/2m-afstandsregel aangehouden. De afstandsregel wordt voorlopig niet opgeheven.
Duitsland	Afstandsgebod zolang er sprake is van een landelijke epidemische situatie, betreft een dringend advies. Op dit moment heeft de bondsregering nog niet vastgesteld dat er een einde is gekomen aan de landelijke epidemische situatie.	Spanje	Onbesproken en onverminderd van kracht.
Verenigd Koninkrijk	Er loopt reeds enkele maanden een "Social Distancing review" (link voor ToR). Rapportage is herhaaldelijk uitgesteld. Afhankelijk van die uitkomst worden maatregelen afgeschaald of juist gehandhaafd.	Zweden	Recentelijk aangekondigd dat afstandsmaatregelen worden verlengd tot 30 september. Nog geen discussie
Denemarken	Wordt nog steeds aanbevolen om waar mogelijk 2 meter, maar ten minste 1 meter afstand te houden. Hier wordt in mindere mate op gestuurd dan voorheen.	Zwitserland	De 1,5 meter maatregel maakt deel uit van het drie-fasen model dat Zwitserland hanteert. Momenteel is fase twee van kracht, de stabiliseringsfase. Naar verwachting zal fase drie (normaliseringsfase) eind augustus van kracht worden, zodra alle volwassenen die zich willen laten vaccineren volledig ingeënt zijn. Onderdeel van normaliseringsfase zal ook het geleidelijk opheffen van de basismaatregelen zijn, zoals o.a. maskerplicht. De 1,5 meter maatregel behoort ook tot de basismaatregelen, maar tot op heden wordt het opheffen van deze maatregel niet specifiek benoemd.
Ierland	In Ierland wordt 2 meter aangehouden. Met het heropenen van (terrassen van) pubs en restaurants is voor deze sector de maatregel beperkt tot 1 meter afstand tussen tafels buiten. Verder dan dat wordt vooralsnog niet		